

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Fi2020/00475/BB

Yttrande över promemorian Klimatdeklaration för byggnader, DS 2020:4

Er beteckning, Fi2020/00475/BB (dnr X2009/00)

Om Föreningen Trästad Sverige

Trästad är en ideell förening med uppdrag att sprida kunskap och inspiration för att öka träbyggandet i Sverige. Föreningen verkar för en fördjupad samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi. Medlemmarnas samlade kompetens gör Trästad till en kvalificerad kravställare på trä- och byggindustrin.

Trästad vill stimulera till ökad samverkan mellan offentliga beslutsfattare och beställare, näringslivets entreprenörer samt resurser inom forskning och utbildning. Alla medlemmar är engagerade i att stödja arbetet med Agenda 2030. Därför ser vi att beställarna bland medlemmarna vill vara med och driva omställningen av byggsektorn där Klimatdeklarationen blir ett viktigt beslutsstöd för en fossilfri byggsektor senast 2045. Flera medlemmar är även engagerade i Viable Cities till Lokal Färdplans-arbetet.

Samtidigt är Trästad ett viktigt forum för samverkan där olika aktörer kan interagera med varandra, ta del av ny kunskap, visa upp sin kompetens och presentera sina resultat och visioner.

Sammanfattning

Föreningen Trästad Sverige tillstyrker förslaget till lag för klimatdeklarationer, ändring av PBL och PBF. Införande av klimatdeklarationer kommer att synliggöra klimatavtrycket för byggskedet och öka kunskapen om hur materialval och byggmetoder kan påverka byggnaders totala klimatpåverkan och därmed fungera som beslutsstöd. Vi tycker att det är bra att första

förslaget omfattar modul A, dvs produktions- och byggskedet då syftet primärt är att åskådliggöra var utsläpp uppkommer för att därmed kunna välja metoder och system. Klimatdeklarationerna ska vara vägledande och kunna användas aktivt i upphandlingsprocessen. I nästa steg bör klimatdeklarationer omfatta byggnadens hela livscykel inklusive installationer, och på sikt bör även gränsvärden för klimatpåverkan införas.

Yttrande

Tag hänsyn till digital utveckling och digitalt informationsflöde i lagförslaget

Det är viktigt att lagförslaget tar hänsyn till den utveckling av digitala arbetssätt och processer som nu sker i bygg- och fastighetssektorn. Dra nytta av branschinitiativ och den utveckling som sker om tillgängliggörandet av data, digitala klimatberäkningar samt utveckling av gemensamt digitalt språk utifrån nationella och internationella standarder.

Det pågår ett omfattande arbete med att tillgängliggöra data i format som följer internationella standarder, metoder för att successivt gå från generisk till specifik data under planering, projektering och byggande samt utveckla beräkningsverktyg för digitala livscykelanalyser. Genom att ställa krav på att datan ska vara i ett digitalt läsbart format, kan lagförslaget stödja denna utveckling.

Kapitel 4 och förslagen – tillgänglighet, tillförlitlighet och tillkommande delar

4.1 Krav på klimatdeklaration av nya byggnader

Tillgänglighet av data

I kapitel 4 och under rubriken "Skälen för förslaget" sägs: "Det finns behov av en ökad medvetenhet och kunskap om byggnaders klimatpåverkan och ökad tillgänglighet av information om vilken påverkan olika val i byggprocessen har för miljön och klimatet." Det är den tillgängligheten av information som måste säkras och här krävs också att de data som anges som källa kommer från kvalitativ data och accepterade metoder.

Tillkommande "delar" ökar möjligheten att nå klimatmålen

I förslaget säger man att "På sikt och i takt med att kunskap och erfarenhet av klimatdeklarationssystemet ökar skulle krav på klimatdeklaration vid större om- och tillbyggnadsprojekt kunna övervägas." Det välkomnar vi eftersom möjligheten till klimatbesparing är stor även för den befintliga bebyggelsen.

Byggherren ska upprätta och lämna in klimatdeklaration

Klimatdeklarationer ska utgöra en del av beslutsunderlaget, att likställa med en finansiell kalkyl. Det är därför rimligt att byggherren står för detta.

Klimatdeklarationen skapar förutsättningar för att ställa krav på byggnaders klimatpåverkan

Enligt kap 4: Klimatdeklarationen skapar förutsättningar för att stödja aktörer inom byggsektorn att genomföra åtgärder som minskar klimatpåverkan. Klimatdeklarationen ska på sikt kunna användas till att ställa gränsvärden för klimatpåverkan ur hela livscykelperspektivet.

4.2.

Vilka delar av en livscykelanalys som ska ingå

Generiska vs och med specifika data

Enligt förslaget:

”Det bör exempelvis vara möjligt att använda såväl generiska som specifika data vid beräkning av byggnadens klimatpåverkan. Generellt bör dock användning av produktspecifika klimatdata med högre noggrannhet uppmuntras i styrningen så att klimatdeklarationen i så hög grad som möjligt speglar byggnadens faktiska klimatpåverkan.”

Vid beräkning av klimatpåverkan får både produktspecifika och generiska värden användas. Det är mycket bra ur perspektivet att det går att använda generiska värden då det inte finns något annat eller blir för tungt för vissa aktörer – men det måste bli på en nivå som stimulerar till produktspecifika data. Vi vet att man enligt Byggproduktförordningen inte kan efterfråga specifik data i dag, men med tanke på att man sedan ska införa gränsvärden måste de spegla viljan att ta fram verkliga EPD:er. Vi får aldrig hamna i att man väljer produkter utifrån dåliga data. Det ska stimulera att man efterfrågar kvalitetssäkrad specifik data. Boverket får en viktig roll i att precisera gränsvärdena framöver – likaså att i konsekvensbeskrivningen beakta kostnaden för att ta fram EPD:er, sättet och effekten det kan ha på konkurrensen.

4.3 Undantagen

Föreningen Trästad ser undantagen som relevanta, men anser att det är av vikt att även dessa på sikt inkluderas i deklaraionsplikten.

4.4 Klimatdeklarationsregister

Liksom tidigare nämnt är det viktigt att nyttja de öppna system som branschen redan erbjuder.

Tilläggsförslag:

Likt Energideklarationerna ska en skylt med det beräknade klimatdeklarationsvärdet anslås i huvudentré till byggnaden i samband med invigningen.

I detta ärende har Trästad Sveriges arbetsutskott ställt sig bakom yttrandet. Magnus Falk och Susanne Rudenstam har varit föredragande.



Lars Lustig

Tf Ordförande Trästad Sverige